

Z tego podręcznika korzysta teraz:

1.....

2.....

3.....

**Kochane Pierwszoklasistki,
Kochani Pierwszoklasiści,**
„Nasz elementarz” powstał
dzięki pracy wielu osób. Dbajcie
o niego i nie rysujcie w nim.
W przyszłym roku będzie szkolnym
przewodnikiem dla waszych
młodszych koleżanek i kolegów.

Nasz elementarz

Podręcznik do szkoły podstawowej

Maria Lorek, Barbara Ochmańska, Lidia Wollman

klasa 1

część 4

Warszawa 2014

ISBN 978-83-64735-00-4 (całość) ISBN 978-83-64735-06-6 (część 4)

Spis treści

4–5	„Legenda o Lechu, Czechu i Rusie”	40–41	„Takie miasteczko”
6–7	Flaga, godło i hymn	42–43	Ćwiczymy liczenie dziesiątkami
8–9	Druga dziesiątka	44–45	„Piosenka o marzeniach”
10–11	Wiśła	46–47	Monety i banknoty
12–13	Kraków	48–49	Jak powstaje tęcza
14–15	Dodajemy w zakresie 20	50–51	Kolory
16–17	Warszawa	52–53	Łąka
18–19	„Legenda o Warsie i Sawie”	54–55	Ćwiczymy dodawanie i odejmowanie
20–21	Ćwiczymy dodawanie	56–57	Kolorowe bajki
22–23	Toruń	58–59	Tydzień
24–25	Odejmujemy w zakresie 20	60–61	„Obłoczek”
26–27	Wiśła wpada do morza	62–63	Krążenie wody w przyrodzie
28–29	Ćwiczymy dodawanie i odejmowanie	64–65	Rok ma 12 miesięcy
30–31	Polska w Europie	66–67	Deszczowa pogoda
32–33	Gry i zabawy na boisku	68–71	Stacje badawcze
34–35	„Portret mamy”	72–75	„Smoki na wakacjach”
36–37	Piknik rodzinny	76–77	„Wakacje”
38–39	Liczmy dziesiątkami	78–79	Do zobaczenia w drugiej klasie

Edukacja polonistyczna

Edukacja matematyczna

Edukacja przyrodnicza

Edukacja artystyczna

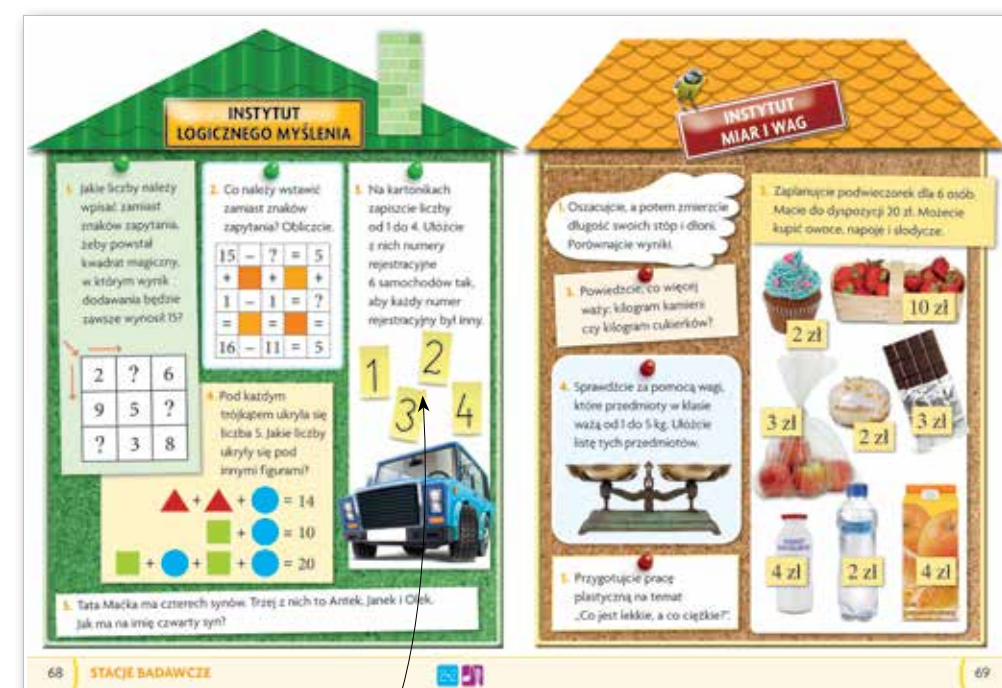

Edukacja społeczna

Teksty dla dzieci, napisane większą czcionką.

Pytania, polecenia, inspiracje do aktywnego działania.

Ćwiczenia matematyczne.

Piktogramy określające rodzaj edukacji.

Justyna Bednarek

Legenda o Lechu, Czechu i Rusie

Było to dawno temu. Tu, gdzie dziś jest Polska, rosły gęste lasy. Trzej bracia, Lech, Czech i Rus, wyruszyli w poszukiwaniu miejsc na swoje osady. Pewnego dnia dotarli do wzgórza, na którym stał ogromny dąb. W jego konarach uwił gniazdo orzeł. Gdy usłyszał rzenie koni, wzbił się w powietrze. Biały ptak na tle czerwonego zachodu słońca wyglądał naprawdę pięknie. Lech zawołał braci i powiedział: – Ten ptak jest znakiem, na który czekałem. Podoba mi się tutaj, ziemia jest żyzna, las pełen zwierząt. W tej okolicy chcę zbudować swój gród. I tak się stało. Bracia się rozdzielili. Czech pojechał na południe, a Rus – na wschód. Lech, w miejscu, w którym zobaczył orła, założył gród nazwany Gniezmem. Na godło zaś wybrał właśnie orła.

● Jak zmieniało się godło Polski.

1. Który fragment legendy jest przedstawiony na ilustracji? Co zdarzyło się wcześniej? Co zdarzyło się później?
2. Porozmawiajcie o tym, dlaczego w godle Polski jest orzeł.
3. W jakich miejscach umieszczane jest godło Polski? Gdzie znajduje się w waszej szkole?
4. Zastanówcie się, dlaczego Lech nazwał swój gród Gniezmem.

Anna Onichimowska

Dzień Flagi

Śpiewają ptaki i szumią drzewa,
na maszcie polska flaga powiewa.
– Dlaczego? – pyta ciekawie Kaja.
– To święto flagi, drugiego maja!

Biało-czerwona jest nasza flaga,
biel to uczciwość, czerwień – odwaga.
Śpiewają ptaki i szumią drzewa,
na maszcie dumnie flaga powiewa.

słowa: Józef Wybicki muzyka: autor nieznany

Mazurek Dąbrowskiego

Jeszcze Polska nie zginęła,
kiedy my żyjemy.
Co nam obca przemoc wzięła,
szablą odbierzemy.

refren:

Marsz, marsz Dąbrowski,
z ziemi włoskiej do Polski.
Za twoim przewodem
złączym się z narodem.

Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę,
będziem Polakami.
Dał nam przykład Bonaparte,
jak zwyciężać mamy.

refren:

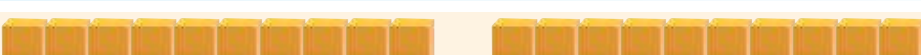
Marsz, marsz Dąbrowski...

- Jak zrobić biało-czerwoną kokardę narodową?

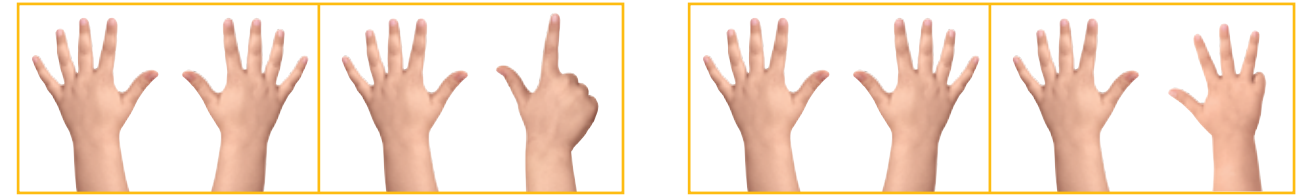
1. Jak uczciliście Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej w waszej szkole?
2. Trzeciego maja obchodzimy rocznicę uchwalenia pierwszej polskiej konstytucji. Dowiedzcie się, co to jest konstytucja.
3. Porozmawiajcie o tym, w jaki sposób należy wyrażać szacunek dla symboli narodowych: hymnu, flagi i godła.

	$10 + 0 = 10$	dziesięć
	$10 + 1 = 11$	jedenaście
	$10 + 2 = 12$	dwanaście
	$10 + 3 = 13$	trzynaście
	$10 + 4 = 14$	czternaście
	$10 + 5 = 15$	piętnaście
	$10 + 6 = 16$	szesnaście
	$10 + 7 = 17$	siedemnaście
	$10 + 8 = 18$	osiemnaście
	$10 + 9 = 19$	dziewiętnaście
	$10 + 10 = 20$	dwadzieścia

10 jedności to 1 dziesiątka.

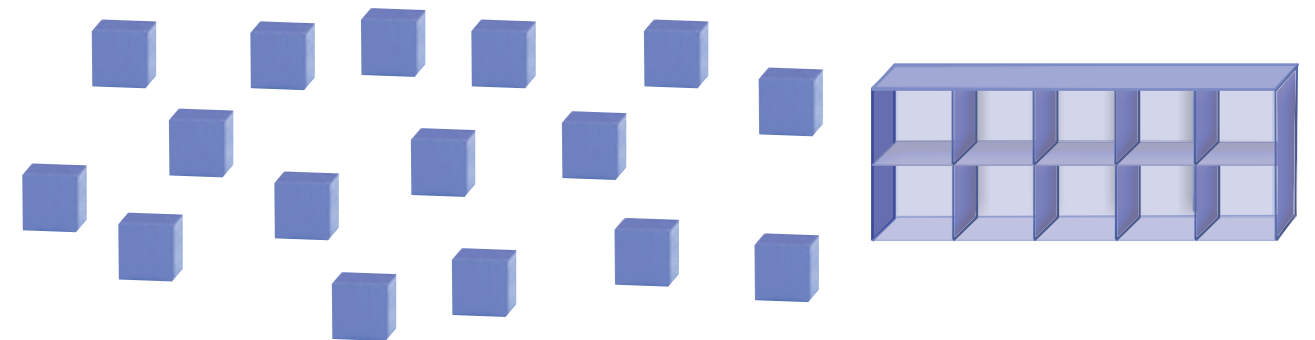
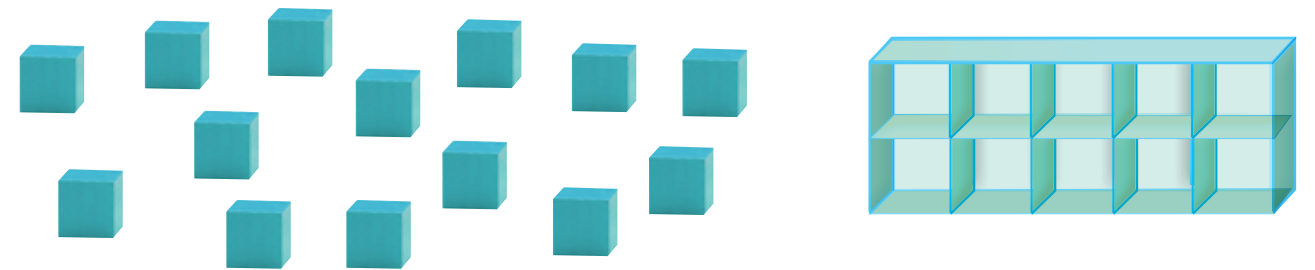
1. Obliczcie, ile to jest razem. Pobawcie się w parach w podobny sposób.

$$10 + 7 = ?$$

$$? + ? = ?$$

2. Jak można najłatwiej policzyć, ile jest klocków? Policzcie dowolnym sposobem, ile klocków zmieści się w pudełku, a ile zostanie.

3. Dzieci robiły kokardy narodowe. Dziewczynki przygotowały 10 kokard, a chłopcy – 7. Ile kokard zrobili dzieci?

4. Rozwiążcie zadanie. Możecie wykonać rysunek pomocniczy.

Gabrysia ma 2 zeszyty, 10 jabłek, 8 kredek, ołówek, 3 gruszki, mandarynkę, piłkę, hulajnogę i śliwkę.
Ile owoców ma Gabrysia?

Wisła

- Jak nazywa się najdłuższa rzeka w Polsce? – zapytała pani Ania.
- Wisła! – odpowiedzieliśmy chórem.
- To łatwe pytanie – dodał Tomek.
- A ty o co byś zapytał, Tomku? – zaciekała się pani.
- Hm... Na przykład: gdzie zaczyna się Wisła?
- Bardzo dobre pytanie. Popatrzcie na mapę.
- Proszę pani, a gdzie kończy się Wisła? – zapytała Celina.
- Ja wiem! – odezwała się Natalka i zaczęła wyjaśniać. Potem sprawdzaliśmy, przez które miasta płynie Wisła. Nauczyliśmy się też piosenki pod tytułem „Płynie Wisła, płynie”.

słowa: Edmund Wasilewski
muzyka: Kazimierz Hoffman

Płynie Wisła, płynie

Płynie Wisła, płynie
po polskiej krainie.
Zobaczyła Kraków,
pewnie go nie minie.

Zobaczyła Kraków,
wnet go pokochała,
a w dowód miłości
wstęgą opasała.

Wielką literą piszemy:

- imiona i nazwiska, na przykład: Celina, Tomek, Anna Nowak;
- nazwy państw, miast, rzek, na przykład: Polska, Kraków, Wisła.

1. Co już wiecie o Wiśle? Czego jeszcze chcielibyście się dowiedzieć?
2. Zaśpiewajcie piosenkę pod tytułem „Płynie Wisła, płynie”.
3. Nauczcie się tańczyć kilka figur krakowiaka.
4. Przyjrzyjcie się dzieciom w krakowskich strojach ludowych. Z jakich elementów składa się strój dziewczynki, a z jakich chłopca?

Kraków

Pani Ania pokazała nam zdjęcia Krakowa i powiedziała:
 – Chcę zabrać was w podróż do miasta, które było kiedyś stolicą Polski. To jest zamek na Wawelu, a to Wisła.
 – Będziemy płynąć na niby aż do morza? – zapytała Natałka.
 – Macie ochotę na taką podróż?
 Tylko Emil nieco marudził. On wolałby płynąć naprawdę. I tak zaczęła się nasza wyprawa: od Krakowa i legendy o smoku wawelskim.

1. Dowiedźcie się, co ciekawego można zobaczyć w Krakowie.
2. Jak wyobrażacie sobie smoka wawelskiego? Przedstawcie go w dowolny sposób.
3. Czy znacie inne smoki? Jeśli tak, to opowiedzcie o nich.
4. Jakie legendy są związane z waszą miejscowością? O czym opowiadają?

Legenda o smoku wawelskim

Dawno temu w jamie pod Wawelem mieszkał okrutny smok.

Wszyscy się go bali. Król Krak rozmyślał, jak pozbyć się smoka.

Pewnego dnia szewczyk Skuba wpadł na pomysł.

Podrzucił smokowi worek z siarką, zrobiony z owczych skór.

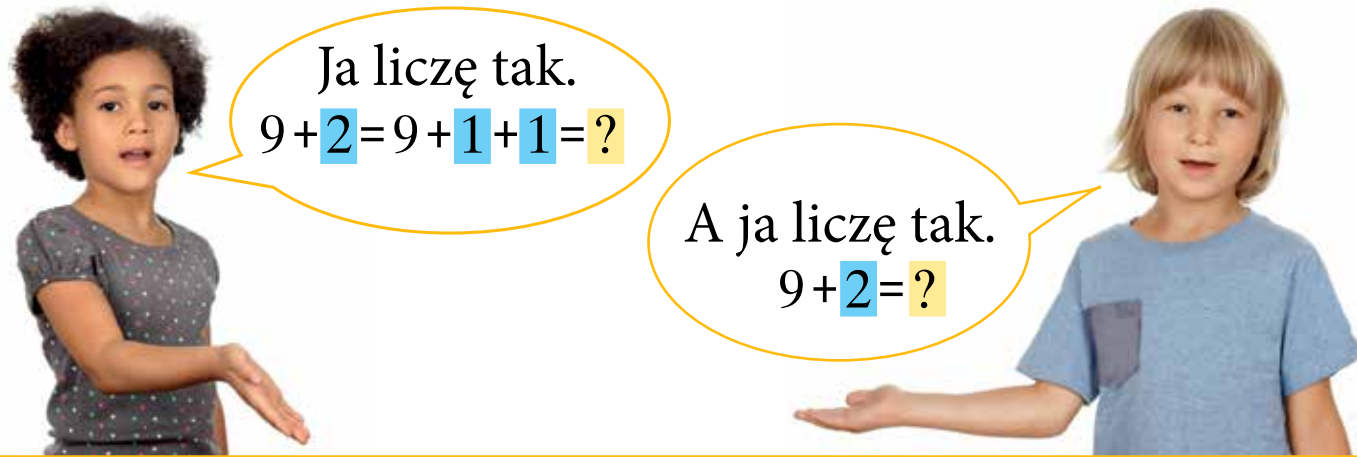
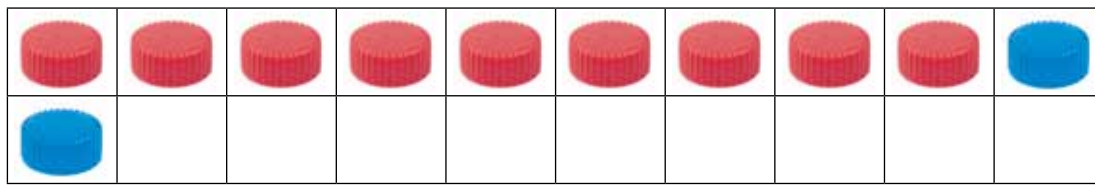

Smok połknął przynętę i poczuł pieczenie. Zaczął pić wodę z Wisły. Pił, pił... aż pękł.

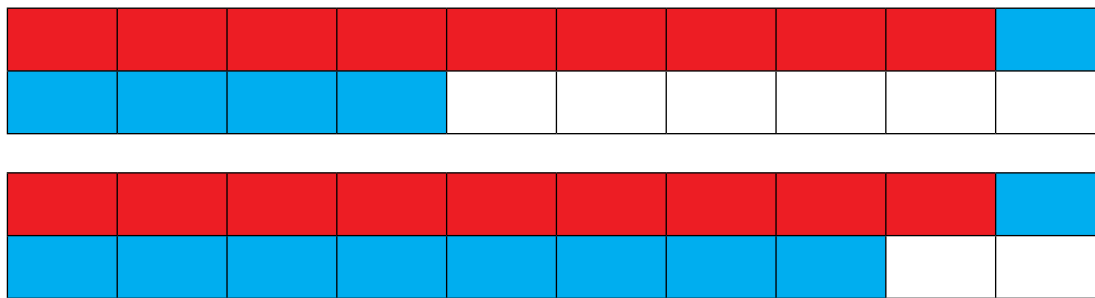

Szewczyk pojął za żonę królewską córkę.

1. Żaneta zbiera czerwone nakrętki, a Tomek – niebieskie. Policzcie, ile nakrętek mają razem dzieci.

2. Przyjrzyjcie się, jak są pokolorowane pola. Wymyślcie zadania do tych rysunków. Zapiszcie obliczenia.

3. Na rynku w Krakowie turysta kupił 2 bukiety. W jednym było 9 fioletowych tulipanów, a w drugim 5 tulipanów żółtych. Ile tulipanów kupił turysta?

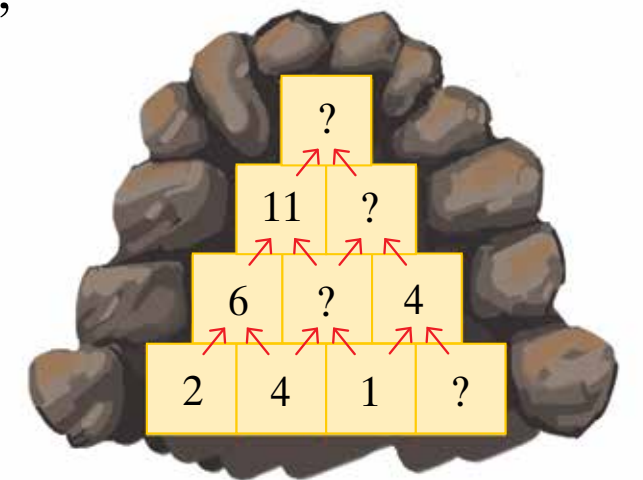

4. Turyści przyjechali do Krakowa o godzinie 9.00. Przez 3 godziny zwiedzali Rynek Główny. Potem wysłuchali hejnału z wieży mariackiej. Przez kolejne 2 godziny zwiedzali Wawel. O której godzinie zakończyli zwiedzanie Wawelu?

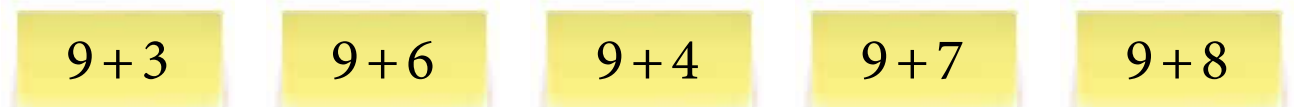

5. Rozwiążcie zadanie.
 Iwona miała 15 zł.
 Kupiła smoka i widokówkę.
 Ile mogła zapłacić za smoka, a ile za widokówkę?

6. Rozwiążcie piramidę liczbową, a dowiedziecie się, ile osób odwiedziło Smoczą Jamę w ciągu godziny.

7. Obliczcie wybranym przez siebie sposobem.

Warszawa

Dziś do naszej klasy przyszedł gość. To był dziadek Bartka. Dziadek mieszka w Warszawie i jest przewodnikiem miejskim. Wiele się od niego dowiedzieliśmy. Pokazał nam zdjęcia Starego Miasta i nowoczesnych budynków stolicy.

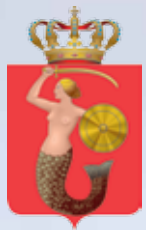
Opowiedział też legendy związane z Warszawą. Dowiedzieliśmy się, że są różne wersje tej samej legendy, na przykład o Warsie i Sawie. Nikt nie wie, która z nich jest prawdziwa, bo legenda nie musi opowiadać, jak było naprawdę.

Stare Miasto

1. Dlaczego Warszawa jest ważnym miastem? Porozmawiajcie o tym.
2. Obejrzyjcie zdjęcia dawnej i współczesnej Warszawy. Co się zmieniło w wyglądzie miasta?
3. Pobawcie się w architektów. Jak wyobrażacie sobie waszą miejscowość w przyszłości? Przedstawcie swoje pomysły w dowolny sposób.

Wanda Chotomska

Legenda o Warsie i Sawie

Dawno, bardzo dawno temu nad brzegiem Wisły mieszkał młody rybak Wars. Któregoś dnia, gdy szedł nad rzekę, by zanurzyć sieci, usłyszał piosenkę:

– Siedem fal mnie strzeże
i siedem błyskawic.

Kto się ich nie lęka,
niech się tutaj zjawi.

Piosenkę śpiewała dziewczyna, a głos miała tak piękny, słodki i dźwięczny, że Wars nie zawahał się ani chwili:

– Nie boję się niczego! – zawołał.

Wskoczył do swojej łodzi i popłynął. Ledwo jednak odbił od brzegu, rozpętała się straszliwa burza. – Roztrzaskamy ci wiosła! – syczały błyskawice. – Porwę twoje sieci na strzepy! – ryczał wicher. – Zatopimy łódź! – groziły fale. Ale Wars płynął tak szybko, że ani wicher, ani fale, ani błyskawice nie mogły go dogonić. Kiedy był już na środku rzeki, wśród wzburzonych fal ujrzał dziwną postać – pół rybę, pół dziewczynę. Była to syrena. Zdziwił się Wars. Podpłynął bliżej. Wyciągnął rękę. Syrena podała mu tarczę i miecz. I nagle... zamieniła się w piękną dziewczynę. – Na imię mam Sawa – powiedziała. – Teraz ty broń mnie, rzeki i miasta.

A potem było jak w bajce – żyli długo i szczęśliwie dzielny Wars i piękna Sawa. Rosło miasto nad Wisłą, dzielna, piękna Warszawa. Fale płyną jak dawniej... Wiatr powtarza piosenkę. – Jaki herb ma Warszawa? – Syrenkę.

1. Opowiedzcie, co przydarzyło się Warsowi i Sawie.
2. Dowiedzcie się, jakie inne legendy są związane z Warszawą.
3. Czy wasza miejscowość ma herb? Jak wygląda i dlaczego właśnie tak? Jeśli wasza miejscowość nie ma herbu, to go zaprojektujcie.

1. Rozwiążcie zadanie.

Podczas wycieczki po Warszawie Maja zrobiła 8 zdjęć, a Ola – 4. Ile zdjęć mają razem dziewczynki?

To zdjęcia Mai.

To zdjęcia Oli.

- O ile mniej zdjęć ma Ola niż Maja?

2. W Łazienkach Królewskich Ola i Maja obserwowały łąbędzie i kaczki. łąbędzi było 5, a kaczek o 3 więcej. Ile ptaków było razem?

3. Przed Zamkiem Królewskim stało 7 dorożek jednokonnnych i 5 dwukonnnych. Ile dorożek było razem? Możecie wykonać rysunek pomocniczy.

$$7 + 5 = ?$$

- Ile koni było razem?

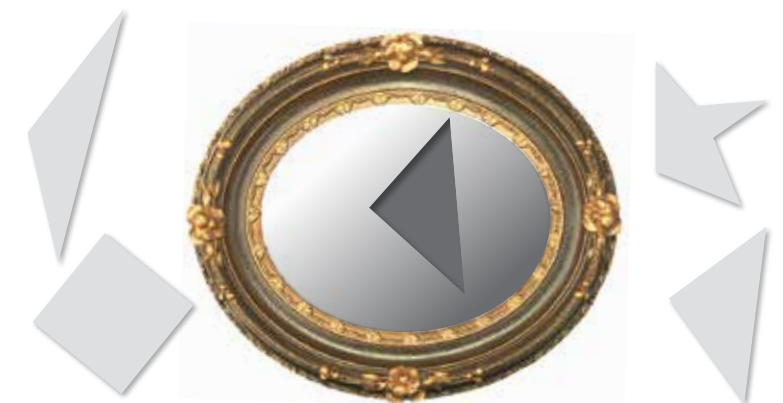
- Ile kół mają razem 3 dorożki?
- Ile kół mają razem 4 dorożki?

4. Maja i Ola z rodzicami planują zwiedzanie Warszawy. Obie dziewczynki mają po 20 zł. Na co mogą przeznaczyć pieniądze? Podajcie swoje propozycje.

- Co jest droższe: 2 bilety do muzeum czy rejs po Wiśle?

bilet do muzeum - 8 zł
 bilet na wystawę - 6 zł
 rejs po Wiśle - 12 zł
 widokówka - 1 zł
 plan Warszawy - 9 zł
 breloczek - 7 zł

5. Według legendy od spojrzenia bazyliczka pękło lustro. Jaki kształt ma brakująca część lustra? Znajdźcie ją.

Toruń

- Czy ktoś z was był w Toruniu? – zapytała pani.
 - Proszę pani, mieszkaliśmy kiedyś z mamą w Toruniu. Tam się urodziłam – odpowiedziała Zuzia. – Teraz często odwiedzamy ciocię i wujka. Oni pracują w cukierni, pieką toruńskie pierniki.
 - A wiesz, Zuziu, że w tym mieście urodził się też Mikołaj Kopernik?
- Zuzia wiedziała, bo podobnie jak jej mama interesuje się astronomią.

1. Co odkrył Mikołaj Kopernik? Dlaczego mówimy o nim, że „wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię”?
2. Czy w waszej miejscowości żyją lub żyli ludzie, którzy zrobili dużo dobrego dla innych? W jaki sposób możecie się tego dowiedzieć?
3. Co ciekawego możecie powiedzieć o miejscu, w którym mieszkacie?

Wanda Chotomska

Dzieci stawiają pomnik

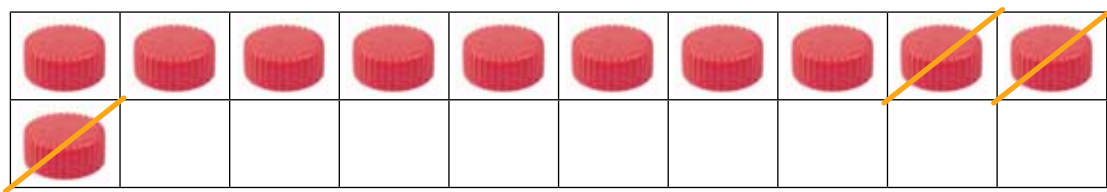
Co Kopernik robił? Wiecie?

- On coś odkrył pierwszy w świecie...
- Mnie obito się o uszy, że Kopernik Ziemię ruszył.
- Wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię, polskie wydało go plemię.
- Wstrzymał Słońce? Co to znaczy?
- Ja wam mogę wytłumaczyć!
- Tata mówił, że przed laty ludzie się nie znali na tym i nie wiedział nikt z uczonych, jak ten świat jest urządony.

„Słońce krąży wokół Ziemi” – powtarzali ci uczeni i pojęcia żaden nie miał, że to właśnie krąży Ziemia. Krąży, krąży i bez końca kręci się dokoła Słońca! To Kopernik odkrył pierwszy i stąd właśnie jest ten wierszyk: „Wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię, polskie wydało go plemię”.

1. Dzieci miały 11 nakrętek. Do gry wykorzystały 3 z nich. Ilu nakrętek dzieci nie wykorzystały?

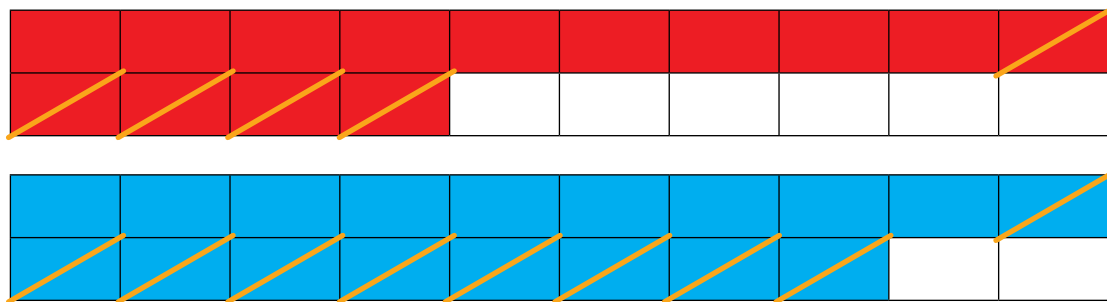
Ja liczę tak.

$$11 - 3 = 11 - 1 - 2 = ?$$

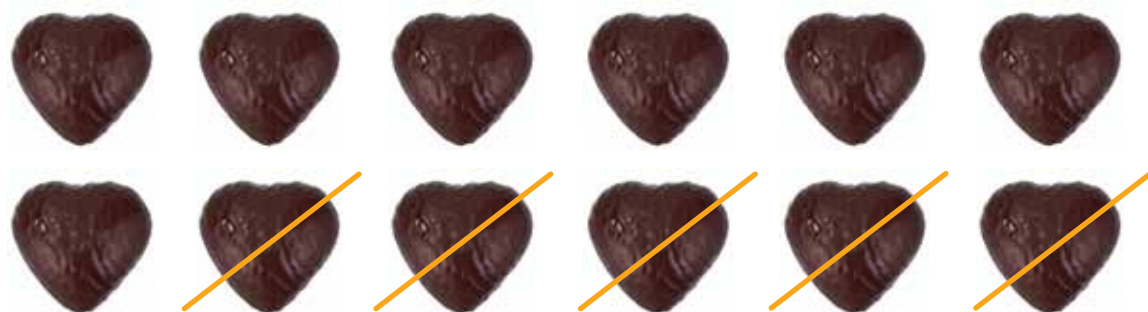
A ja liczę tak.

$$11 - 3 = ?$$

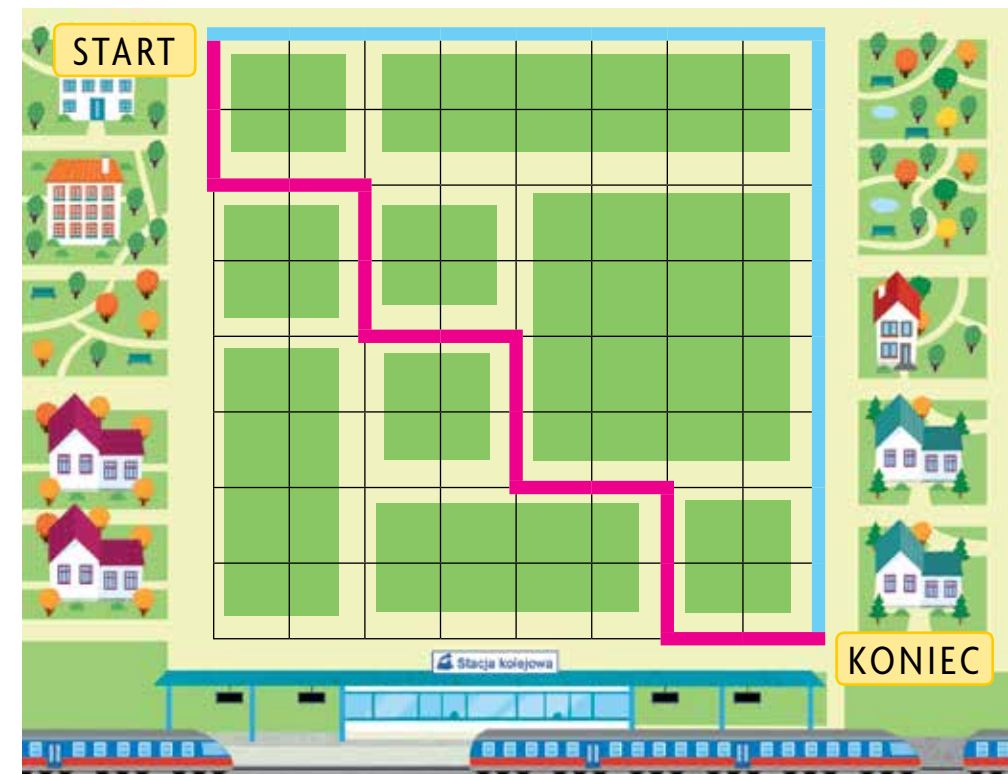
2. Policzcie, ile pól jest przekreślonych. Wymyślcie zadania do tych rysunków. Zapiszcie obliczenia.

3. Gabrysia i Lena miały razem 12 pierniczków. Na podwieczorek Gabrysia zjadła 3 pierniczki, a Lena – 2. Ile pierniczków im zostało?

4. W sklepie przy rynku w Toruniu było 15 kg pierników. W ciągu dnia turyści kupili 7 kg pierników. Ile kilogramów pierników zostało?
5. Jola wybrała się z całą rodziną do cukierni. Byli z nią rodzice, babcia, dziadek i dwaj bracia. Zajęli miejsce przy jednym stoliku. Ile osób było przy stoliku?
6. Przewodniczka przygotowała dwie trasy zwiedzania miasta. Jedną oznaczyła kolorem czerwonym, a drugą niebieskim. Która z nich jest krótsza?

7. Obliczcie wybranym przez siebie sposobem.

$11 - 4$

$11 - 7$

$11 - 5$

$11 - 8$

$11 - 6$

8. Przygotujcie kartoniki z liczbami i znakami działań. Ułóżcie z wybranych liczb i znaków przynajmniej jedno poprawnie rozwiązane działanie.

12

11

9

7

5

4

3

2

=

-

+

Wisła wpada do morza

Pani pokazała na mapie Gdańsk.

- Dotarliśmy nad morze! – ucieszyła się Natałka.
 - Tak. Tu, niedaleko Gdańska, Wisła kończy bieg i wpada do Bałtyku – powiedziała pani.
 - Teraz podróżowaliśmy na niby, palcem po mapie.
- Ja bym wolał podróżować naprawdę. Chciałbym lecieć samolotem – zaczął rozmowę Emil.

- Ja też! Ale najbardziej bym chciał popłynąć statkiem – powiedział Hoan.
 - Czym jeszcze można podróżować? – zapytała pani.
 - Samochodem, autobusem, pociągiem, balonem... – mówiliśmy jeden przez drugiego.
- Potem długo się zastanawialiśmy, czym będziemy podróżować, gdy będziemy dorośli, i jakie wtedy będą pojazdy.

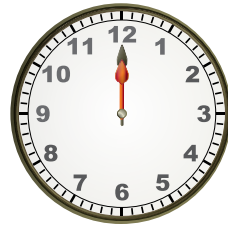
- Jak zrobić żagłóvkę z łupiny orzecha?

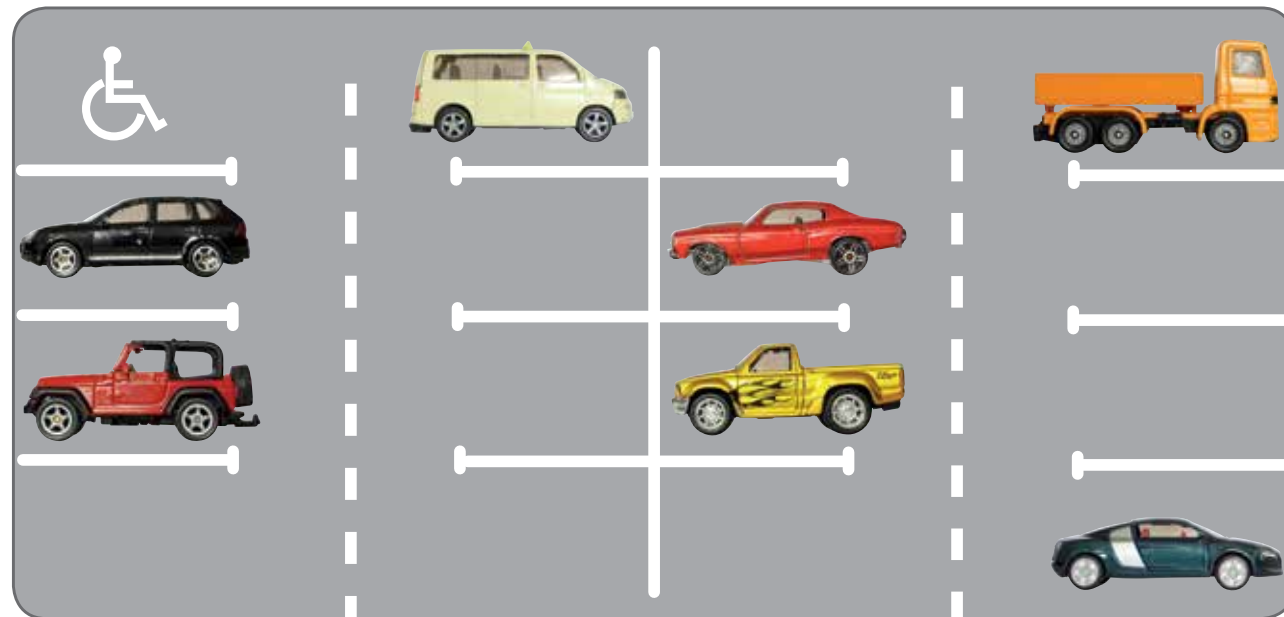
1. Czym można podróżować? Pogrupujcie środki transportu na lądowe, wodne i powietrzne.
2. Co to znaczy „bezpieczna podróż”?
3. Zaprojektujcie pojazd, którym będzie można się poruszać w przyszłości. Wymyślcie jego nazwę.

1. Rozwiążcie zadanie. Skorzystajcie z zegara.

Klasa 1a wróciła z wycieczki o godzinie 12.00. Wycieczka trwała 4 godziny. O której godzinie klasa 1a wyjechała na wycieczkę?

2. Rano na parkingu było 12 samochodów. Przed południem kilka z nich odjechało i zostało 7. Ile samochodów odjechało?

- Po południu odjechały 2 samochody, a przyjechało 6 innych samochodów. Ile samochodów było po południu na parkingu?
3. Emil miał 13 naklejek z samochodami. Dał 6 naklejek bratu. Ile naklejek zostało Emilowi? Możecie wykonać rysunek pomocniczy.

4. W porcie cumowało 14 statków, 4 z nich odplynęły przed godziną 12.00. Do wieczora odplynęło jeszcze 5 statków. Ile statków pozostało w porcie?

5. Autobus przywiózł na płytę lotniska 15 osób. Wsiadło już 8 z nich. Ile osób zostało jeszcze w autobusie?

6. Ile czasu zostało do odlotu samolotu do Krakowa?
7. Samolot do Gdańska jest opóźniony o godzinę. O której godzinie odleci, jeśli planowo powinien odlecieć o godzinie 10.00?
8. Mama Iwony odlatuje do Brukseli o godzinie 9.00. Na lotnisku musi być 2 godziny przed odlotem samolotu. O której godzinie mama Iwony powinna przybyć na lotnisko?

Polska w Europie

Wczoraj szósta klasa zaprosiła nas na przedstawienie pod tytułem „Podróż po Europie”. Bardzo nam się podobało!

– Proszę pani, a może my też przygotujemy coś o Europie? – zapytał Darek.

Pani powiedziała, że to dobry pomysł, i zapytała:

– Od czego zaczniemy?

– Może obejrzymy mapę Europy? – zaproponowała Łucja.

– Czy Europa też ma flagę i hymn? – zapytał Sławek.

– Jakie kraje są naszymi sąsiadami? – niemal równocześnie spytały Majka i Ola.

Każdego coś interesowało. Pani notowała nasze pytania.

Potem podzieliliśmy się na grupy.

Przez kilka dni zbieraliśmy informacje, oglądaliśmy zdjęcia, filmy, słuchaliśmy muzyki, malowaliśmy.

Także rodzice włączyli się do pomocy. Tata Franka podarował nam zdjęcia, które zrobił w różnych krajach.

Babcia Tomka upiekła ciasto francuskie z owocami.

Tata Roberta, który jest stolarzem, zrobił cztery tablice.

Powiesiliśmy je w klasie i umieściliśmy na nich swoje prace.

Za tydzień odbędzie się piknik rodzinny, na którym pokażemy rodzicom i bliskim to, co przygotowaliśmy.

Opowiemy też o naszej pracy.

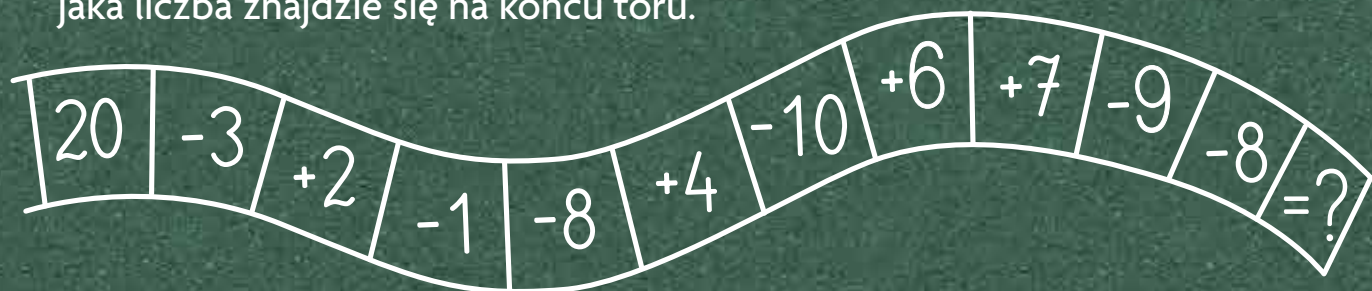
1. Z jakimi państwami sąsiaduje Polska? Co wiecie o tych krajach? Czego jeszcze chcielibyście się dowiedzieć?
2. Jak wygląda flaga europejska? Dowiedzcie się, dlaczego jest na niej 12 gwiazd.
3. Posłuchajcie hymnu europejskiego.
4. Wyszukajcie ciekawostki o wybranym kraju Europy, a potem przedstawcie je w dowolny sposób.

1. Klasa 1a bawiła się na boisku. Łucja, Robert i Franek rzucali po 5 woreczków z grochem do ułożonych na boisku szarf. Za rzut do niebieskiej szarfy dostawali 5 punktów, do żółtej – 3 punkty, a za rzut poza szarfę – 1 punkt. Które dziecko zdobyło najwięcej punktów?

Łucja Robert Franek

$5+5+3+3+1=?$

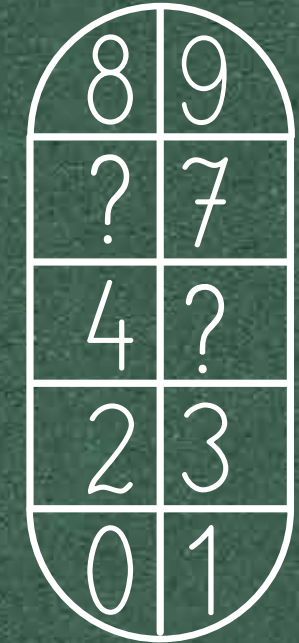
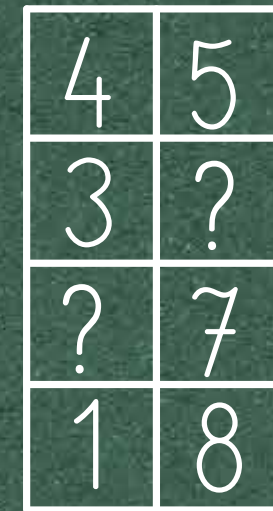
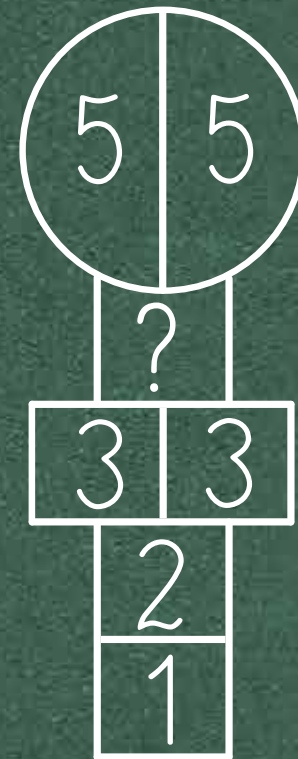
2. Natalka narysowała tor z działaniami matematycznymi. Obliczcie, jaka liczba znajdzie się na końcu toru.

3. Karol ułożył kule w pudełku. Ile kul dotyka ścianek pudełka? Ile nie dotyka?

4. Dzieci grały w różne gry. Pola rysunków oznaczały liczbami. Narysujcie kredą na boisku podobne rysunki. W miejsca znaków zapytania wpiszcie odpowiednie liczby. Skaczcie po polach z takimi liczbami, które dadzą razem liczbę 20.

5. Dzieci zaszyfrowały litery. Każdą literę zastąpiły innym obrazkiem. Jaki wyraz zaszyfrowały?

A	E	U	O	P	R

Anna Onichimowska

Portret mamy

Wojtek siedzi przy stole i obgryza ołówek. Pani w szkole prosiła, żeby narysować mamę. Zbliża się 26 maja, Dzień Matki, stąd taki pomysł.

– To jest smaczniejsze. – Hania podaje mu cukierek.

Hania od kilku miesięcy jest jego siostrą. Niby jest, a nie jest. Bo Hania mieszka ze swoimi prawdziwymi rodzicami, a Wojtek nie.

Taty i mamy nie pamięta. Ma tylko ich zdjęcie, ale na nim taty prawie nie widać, a u mamy najwyraźniejsza jest sukienka – czerwona w białe kropki. I jasne włosy.

Jego przyszywana mama też ma jasne włosy.

Wojtek zjada cukierek, a potem wraca do obgryzania ołówka. Hania przestała zwracać na niego uwagę, ale wciąż jest w pobliżu. Bawi się lalkami, w dom.

Wojtka dom jest teraz tutaj. Przedtem mieszkał w różnych miejscach. Nie wszystkie mu się podobały. Teraz ma niby-mamę i niby-tatę. No i jeszcze Antka, Kubę i Hanię, ich dzieci. A od dwóch tygodni Zosię, która jeszcze nie chodzi do szkoły. Zosia jest trochę dzika. Siedzi w kącie i wcale się nie odzywa. Mama tłumaczyła im, że muszą być dla niej mili i że Zosia potrzebuje czasu, żeby się do nich przyzwycząić.

Wojtek zaczyna rysować. Mama na jego rysunku jest trochę okrągła, ma jasne, kręcone włosy i niebieskie oczy. Jak mama, z którą teraz mieszka. Ale jest ubrana w czerwoną sukienkę, jak ta ze zdjęcia.

Chłopiec dodaje jeszcze zieloną trawkę pod jej stopami, żeby miała na czym stać. A potem gryzmoli podpis: „Moja mama”.

– To wcale nie jest twoja mama, tylko moja! – złości się Hania. Stała mu za plecami.

– Twoja też – mruczy Wojtek.

– Wcale nie też! – Hania nie ustępuje. – Bo ona mnie urodziła, a ciebie nie!

Wojtek zrywa się od stołu i biegnie do swojego łóżka, gdzie leży zdjęcie pani w czerwonej sukience. Wymachuje nim, a lzy same mu kapią: kap, kap. Chciałby

coś powiedzieć, ale nie może. I wtedy zza fotela pojawia się Zosia – musiała się schować. Podchodzi do niego i bierze za rękę. Stoją tak oboje naprzeciwko siebie.

– Pomożesz mi skończyć rysunek? – Wojtek odzyskuje głos, a Zosia kiwa głową. Siadają ramię w ramię. Teraz to Zosia obgryza kredkę, żółtą.

A potem rysuje w prawym rogu słońce.

Hania staje za nimi.

– Chciałabym coś zmienić... – mruczy.

Chłopczyk się waha: pozwolić, nie pozwolić? To jego rysunek!

W końcu kiwa głową. A Hania bierze gumkę, wyciera słowo „moja” i pisze „nasza”.

– Nasza mama – czyta głośno Wojtek, a Zosia, trochę niepewnie, uśmiecha się po raz pierwszy.

Piknik rodzinny

Przygotowania były długie, ale wreszcie nadszedł ten dzień. Na pikniku rodzinnym pokazaliśmy zaproszonym gościom efekty naszej pracy nad projektem „Europa”.

Kiedy ostatnia grupa przedstawiła swoją pracę, usłyszeliśmy nagle syrenę alarmową, a po chwili na plac wjechała straż pożarna. Tylko tego brakowało!

Z wozu wybiegli strażacy i zaczęli rozwijać wąż.

Rozglądaliśmy się, gdzie się pali, ale nie było widać nawet dymu. Okazało się, że to pokaz straży pożarnej.

Strażacy pozwolili nam wsiąść do wozu i wszystko nam pokazali. Potem mogliśmy na niby gasić ogień: wodą i specjalną pianą.

Wreszcie przyszła pora na zawody.

– To konkurs dla dzieci i dorosłych – powiedziała pani. – Biegniemy do mety w workach. Do biegu, gotowi... start! Byliśmy przekonani, że tatusiowie nas pokonają, są przecież więksi i silniejsi. Tacie Darka to się udało, ale tylko dlatego, że Darek się potknął. Potem trzech tatusiów przegrało i inni już nie chcieli startować. Szkoda! Były też inne konkurencje. To był bardzo udany piknik.

1. Z okazji Dnia Matki, Dnia Dziecka i Dnia Ojca w szkole przy ulicy Przyjaznej zorganizowano piknik. Jakie niespodzianki czekały tam na dzieci i dorosłych?
2. Czego mogły się dowiedzieć dzieci podczas pokazów strażackich?
3. Posłuchajcie utworu Czesława Janczarskiego pod tytułem „Jak Wojtek został strażakiem” lub Jana Brzechwy „Pali się!”.

10
1 dziesiątka to dziesięć

20
2 dziesiątki to dwadzieścia

30
3 dziesiątki to trzydzieści

40
4 dziesiątki to czterdzieści

50
5 dziesiątek to pięćdziesiąt

60
6 dziesiątek to sześćdziesiąt

70
7 dziesiątek to siedemdziesiąt

80
8 dziesiątek to osiemdziesiąt

90
9 dziesiątek to dziewięćdziesiąt

100
10 dziesiątek to sto

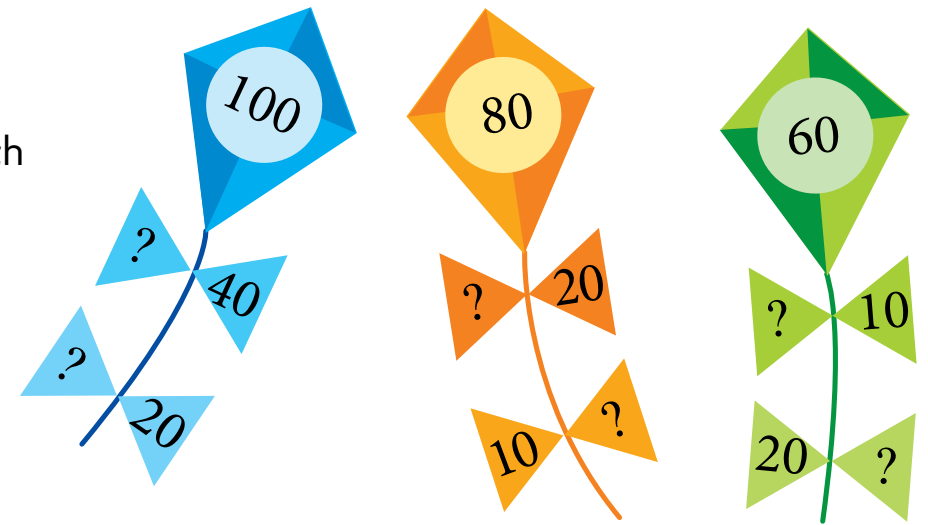
Wkładam 10 fasolek do każdego woreczka.

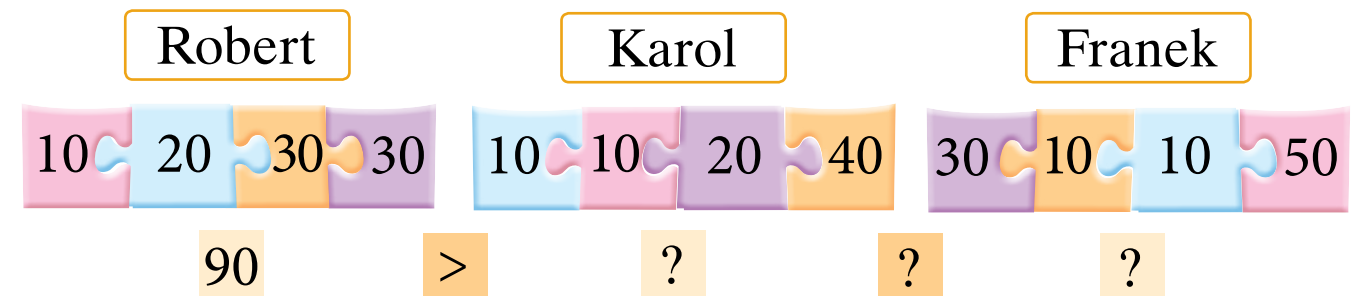
1. Porównajcie liczby. Która z nich ma najwięcej dziesiątek, a która najmniej?

50 90 20 80 40 10 70

2. Jakie liczby można umieścić w miejscach znaków zapytania, aby liczby na obu kokardach każdego latawca dały wynik podany w kółku?

3. Robert, Karol i Franek ułożyli dywaniki z puzzli. Dodajcie liczby na każdym dywaniku. Porównajcie wyniki.

4. Rozwiążcie zadanie.

Na nagrody w konkursach przeznaczono 20 książek i 10 gier planszowych. Ile nagród jest razem? Których nagród jest więcej? O ile więcej?

5. Ula, Ala, Wojtek i Karol zabrali ze sobą na piknik różne produkty. Żadna z dziewczynek nie przyniosła owoców. Ula przyniosła coś słodkiego. Wojtek coś, co rośnie na drzewie. Co zabrało na piknik każde dziecko?

Agnieszka Frączek

Takie miasteczko

Jest w okolicy miasteczko... Jakie?
Cóż, inne miasta zwa ją dziwakiem.
Czemu? Dlaczego? Z powodów stu –
choćby dlatego, że nie ma tu
szkół ani poczty, kin ani banku,
ruchliwych ulic ani przystanków.

Brak tu też dworca, lecz jest kolejka –
nie zabawkowa i nie maleńka,
tylko potężna i jak wiatr szybka,
a na dodatek bajecznie gibka.

Jest tu zjeżdżalnia i zamek strachów,
koń na biegunach i dom na dachu,
trzy karuzele i pan sklepikarz,
który sprzedaje żarty w słoikach
i nadziewane frajdą bułeczki,
ma też na półkach trzy śmiechu beczki
oraz łaskotek cały kociołek.

Takie miasteczko... Jakie? Wesole!

1. Wyobraźcie sobie, że jesteście w miasteczku, które opisuje poetka. Które miejsce w nim najbardziej wam się podoba? Dlaczego?
2. Dlaczego o takim miasteczku mówimy „wesole”?
3. Zaprojektujcie i wykonajcie z dowolnych materiałów wesole miasteczko.

- O ile więcej jest balonów czerwonych i niebieskich razem niż żółtych?
- Z karuzeli może korzystać jednocześnie 20 osób. Ile osób skorzysta z karuzeli podczas dwóch jazd, jeśli za każdym razem zajęte będą wszystkie miejsca?
- Po pierwszym uderzeniu młotem Antek zdobył 10 punktów. Ile punktów będzie miał razem, jeżeli w dwóch kolejnych uderzeniach uzyska tyle samo punktów, ile za pierwszym razem?

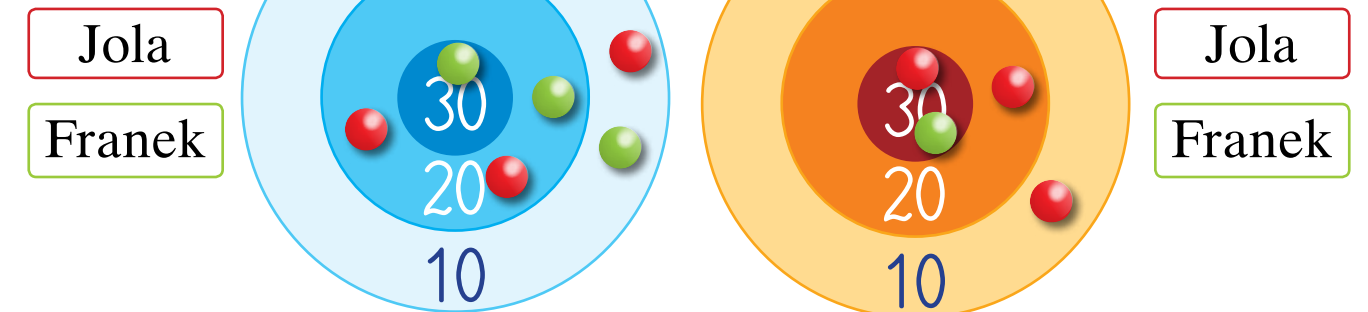
4. Liczby na piteczkach po dodaniu powinny dać wynik zapisany na kapeluszu. Jakie liczby należy umieścić w miejscach znaków zapytania?

- Klaun wrzucił do 2 kapeluszy po tyle samo piteczek. Potem przełożył z pierwszego kapelusza do drugiego 5 piteczek. O ile więcej piteczek jest w drugim kapeluszu niż w pierwszym?
- Franek razem z kolegą, rodzicami i babcią wybrali się do wesołego miasteczka. Postanowili wejść do zamku strachu, do którego bilet kosztuje 10 zł. Ile razem zapłacą za bilety?
- Jola i Franek rzucali lotkami do tarczy. Jola rzucała czerwonymi lotkami, a Franek zielonymi. Ile punktów zdobyła w pierwszej rundzie Jola? Ile zdobył Franek? Kto miał więcej punktów? O ile więcej?

I runda

II runda

- Kto zdobył więcej punktów w drugiej rundzie? O ile więcej?

słowa: Anna Bernat muzyka: Barbara Kolago

Piosenka o marzeniach

Marzę o tym, aby lecieć
rakieta do nieba.
A ja marzę, żeby w deszczu
po kałużach biegać.

Ty i ja, ty i ja,
każdy swe marzenia ma!

Marzę, aby wszystkim dzieciom
było z nami miło.
Marzę, aby za nic w świecie
marzeń nie ubyło.

Ty i ja, ty i ja,
każdy swe marzenia ma!

A ciekawe, o czym marzą
nasi przyjaciele?
Może kiedyś się dowiemy,
marzeń jest tak wiele.

Ty i ja, ty i ja,
każdy swe marzenia ma!

● Jak zrobić klasowy kuferek marzeń?

1. O czym marzą dzieci przedstawione w piosence i na ilustracji? Jakie są wasze marzenia?
2. Dokończcie zdania: „Czuję się szczęśliwa/szczęśliwy, gdy...”, „Jest mi smutno, gdy...”
3. Zapiszcie lub namalujcie swoje marzenia i wrzućcie je do kufereka marzeń. Pod koniec trzeciej klasy wyjmijcie je i sprawdźcie, czy marzenia się spełniły.

To monety groszowe.

1 złoty to 100 groszy.
 $1 \text{ zł} = 100 \text{ gr}$

1. Ile groszy jest razem w każdej grupie?

2. Policzcie grosze w każdej parze monet. Sprawdźcie, gdzie jest więcej groszy, a gdzie mniej.

3. Jakie monety można położyć pod kredką, żeby było tyle samo groszy, ile jest nad kredką?

To banknoty złotowe.

4. Obliczcie, ile to razem złotych.

$10 \text{ zł} + 50 \text{ zł} = ? \text{ zł}$

$20 \text{ zł} + ? \text{ zł} = ? \text{ zł}$

$? \text{ zł} + ? \text{ zł} = ? \text{ zł}$

$? \text{ zł} + ? \text{ zł} = ? \text{ zł}$

5. Zosia kupiła w sklepie 3 zeszyty po 3 zł, 2 gumki po 2 zł i ołówek za 1 zł. Podała sprzedawcy banknot 20-złotowy. Ile dostała reszty?

Tęcza

Kiedy jednocześnie świeci słońce i pada deszcz, na niebie można zaobserwować wielobarwny łuk. Jest to tęcza. Zastanawialiście się, jak ona powstaje? Kiedy światło słoneczne przechodzi przez krople wody, rozdziela się na wiele kolorów. Dzięki temu widać, z jakich kolorów składa się światło słoneczne.

1. Przyjrzyjcie się powiększonemu fragmentowi tęczy. Nazwijcie jej kolory. Czy jest ich tylko siedem? Spróbujcie odnaleźć i nazwać więcej kolorów.

2. Zastanówcie się, w jaki sposób Żanecie udało się wywołać tęczę. Co w tym eksperymencie zastępuje deszcz?

4. Żanecie i Darkowi udało się rozdzielić białe światło na różne kolory. Wykorzystali do tego płytę CD, białą kartkę i latarkę. Spróbujcie przeprowadzić podobne doświadczenie.

Płyta CD ma niewidoczne gołym okiem rowki. Światło odbija się od nich i rozdziela na wiele kolorów. Na kartce powstaje obraz przypominający tęczę.

3. Zmoczcie białą kartkę wodą. Namalujcie na niej farbami tęczę. Zaobserwujcie, jak łączą się kolory. Porównajcie swoje rysunki ze zdjęciem powiększonego fragmentu tęczy.

Agnieszka Frączek

Żółty

Czasem ciepły jest jak słońce,
czasem kwaśny jak cytryna,
raz za banan się przebiera,
raz ser w dziury przypomina.

Niebieski

Mieszka w niezapominajkach,
w oczach – takich jak ma Majka –
w sercach starych kałamarzy
i wśród morskich fal przy plaży.

Czerwony

Czerwień pachnie porzeczkami,
muchomorem i makami,
dżemem z truskawkową nutką
i pomidorową zupką.

Pomarańczowy

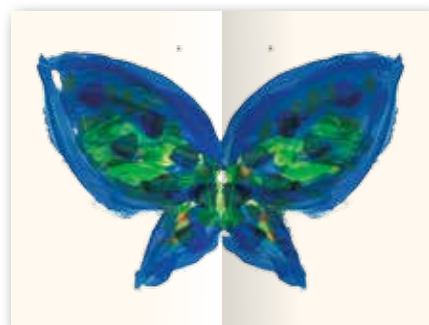
Mała cytrynowa kropla
do czerwieni maków: hopla!
i już świat całymi dniami
pachnie nam pomarańczami.

Zielony

Szczyptę błękitnego nieba
z blaskiem słońca zmieszać trzeba
– mieszać... mieszać... nie przestawać!... –
i już wkoło rośnie trawa.

- Złóżcie kartkę na pół. Na połowie rozłożonej kartki namalujcie skrzydło motyla, nakładając dużo farby. Złóżcie kartkę i mocno dociśnijcie. Potem delikatnie ją rozłóżcie.

1. Co przedstawia obraz namalowany przez mamę Oli i Mai? Obejrzyjcie obrazy znanych malarzy. Który byście zawiesili w swoim pokoju? Dlaczego?
2. Co się stanie, gdy jeden kolor farby pomieszamy z innym? Sprawdźcie to.
3. Namalujcie obrazki, wykorzystując tylko farbę żółtą, czerwoną i niebieską.
4. Dokończcie zdania: „Czerwony jak...”, „Zielony jak...”, „Żółty jak...”, „Niebieski jak...”.

Projekt „Łąka”

1. Dzieci z klasy 1a postanowili się wybrać na łąkę, żeby obserwować rośliny i zwierzęta. Zapisali pytania, na które będą szukać odpowiedzi.
2. Potem dzieci podzieliły się na grupy i ustaliły, co będzie robić każda z grup. W grupach zaplanowały, jakie zadanie będzie miało każde dziecko i co ze sobą zabierze.
3. W czasie wycieczki dzieci korzystały z lupy, lornetki i aparatu fotograficznego, robiły notatki.
4. Po powrocie zrobiły zielniki i na różne sposoby przedstawiły mieszkańców łąki. Swoje prace zaprezentowały koleżankom i kolegom z innych klas. Dyskutowały o tym, co im się udało, a co można by zrobić jeszcze lepiej. Zastanawiały się, co chcą robić na następnej wycieczce.

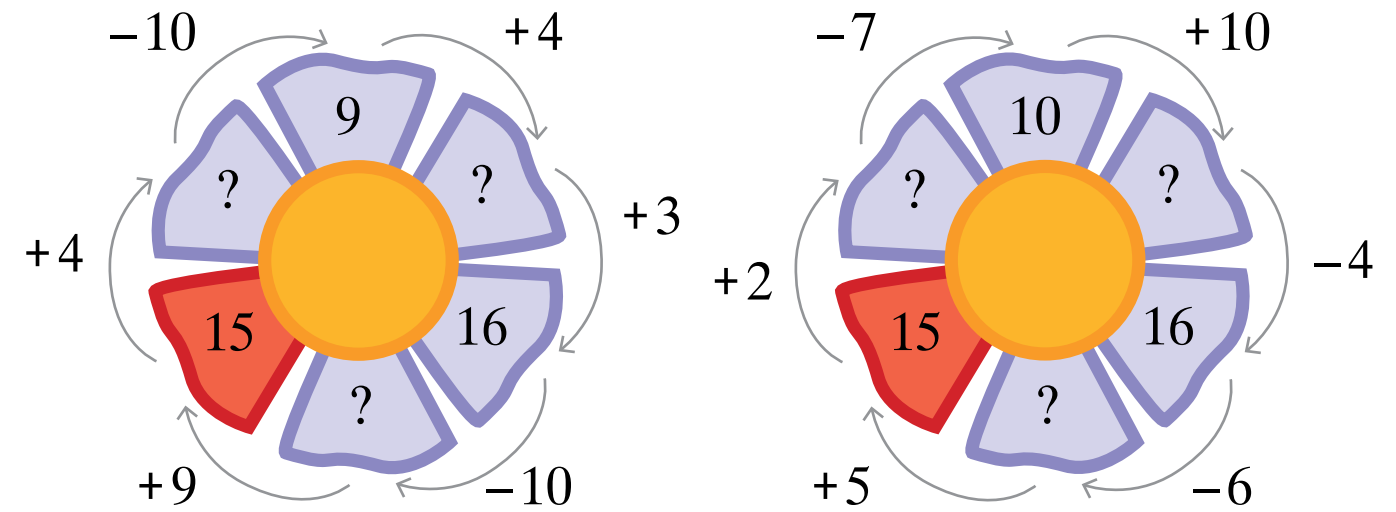
1. W czasie spaceru po łące dzieci liczyły zauważone owady. Ile owadów zobaczyła Ula, a ile Franek? Których owadów dzieci zauważyły najmniej, a których najwięcej?

			
 Ula	5	6	5
 Franek	7	4	6

2. Wykonajcie działania. Ułóżcie wyniki od najmniejszego do największego. Zapiszcie pod nimi odpowiadające im sylaby. Odczytajcie hasło.

$16-9$ $18-9$
 cy ma
 $7+6$ $8+8$
 wej ka
 $8+3$ $14-8$
 jo kań
 Miesz ła
 $11-7$ $6+9$

3. Dodawajcie i odejmujcie liczby. Zaczynajcie od liczb na czerwonych płatkach. Zapiszcie działania.

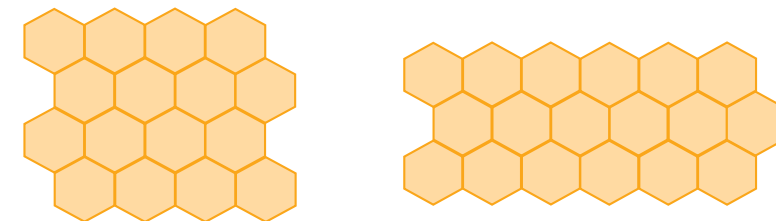

4. Wujek Witek w maju zebrał 16 litrów miodu, a w czerwcu – o 9 litrów miodu mniej. Ile litrów miodu zebrał wujek w czerwcu?

- Wujek nappełniał czerwcowym miodem słoiki jednolitrowe i dwulitrowe. Ile słoików mógł nappełnić?
- O co jeszcze można zapytać?

5. Oszacujcie, ile komórek jest w każdym plastrze miodu. Następnie policzcie komórki i powiedzcie, w którym plastrze jest ich więcej. Ile komórek będą miały plastry, jeśli dodamy do każdego po 2 komórki?

6. Lena rysuje kolorowe kwiatki w takiej kolejności: **żółty**, **czerwony**, **niebieski**, **różowy**. Potem jeszcze raz w tej samej kolejności: **żółty**, **czerwony**, **niebieski**, **różowy**. I jeszcze raz tak samo. Jakiego koloru będzie jedenasty kwiatek?

Kolorowe bajki

W różowej bajce...

W różowej bajce różowe wróżki po obu stronach różowej dróżki sadziły róże – tylko różowe. Gdy rak Makary przybył w te strony i spojrzał wokół, był zachwycony. Miał okulary całkiem baśniowe. W jakim kolorze? Były różowe!

W niebieskiej bajce...

W czerwonej bajce...

W żółtej bajce...

W zielonej bajce...

- Jak z płatków kwiatów wyczarować wróżki?

1. Przeczytajcie wiersz, zamieniając kolor różowy na zielony.
2. Porozmawiajcie w parach o tym, co to znaczy „patrzeć na świat przez różowe okulary”.
3. Co mogłoby się przydarzyć rakowi Makaremu w różowej bajce?
4. Wymyślcie jedną z kolorowych bajek. Opowiedzcie ją.

Tydzień ma 7 dni.

Po każdym dniu jest noc.

1. W poniedziałek Żaneta jeździła na rowerze. Co robiła w pozostałe dni tygodnia?

- Zaplanujcie swoje zajęcia na najbliższy tydzień.

2. Których nazw dni tygodnia brakuje?

poniedziałek wtorek ? ? piątek sobota ?

3. Powiedzcie, jaki dzień tygodnia:

był wczoraj

jest dzisiaj

będzie jutro

4. Powiedzcie, jaki to będzie dzień tygodnia.

- Dziś jest wtorek, za trzy dni będzie...
- Dziś jest czwartek, za dwa dni będzie...
- Dziś jest sobota, za cztery dni będzie...

5. Rozwiążcie zadanie.

Darek zjada każdego dnia 2 jabłka.
Ile jabłek Darek zje w ciągu tygodnia?

6. Obliczcie, ile stron książki przez cały tydzień przeczytała Maja, a ile Ola.

	Maja	Ola
poniedziałek	3 strony	2 strony
wtorek	4 strony	4 strony
środa	5 stron	0 stron
czwartek	2 strony	2 strony
piątek	0 stron	5 stron
sobota	4 strony	3 strony
niedziela	2 strony	4 strony

- Którego dnia tygodnia najwięcej stron przeczytała Maja, a którego Ola?
- Którego dnia tygodnia dziewczynki przeczytały po tyle samo stron książki?
- Czy były takie dni, kiedy dziewczynki nie czytały? Które to dni?

Wiera Badalska

Obłoczek

Pewnego ranka nad najwyższą górą narodził się mały obłoczek.

Piękny był. Różowy od wschodzącego słońca, a lekki i puszysty jak łabędzie pióro.

– Śliczny jesteś – podziwiali go wszyscy: i wiatr, i słońce, i księżyc.

A chmury, które ciężko przeciągały niebem, mruzczały:

– Zuch z niego wyrośnie! Będzie pioruny ciskał i zapalał ognie! Będzie gradem sypał i kwiaty obijał z drzew! Będą ludzie drżeli.

Obłoczek słuchał tego, co mówiły chmury, i rósł z dumy.

Pewnego dnia, kiedy już był duży, tak duży, że zasłaniał słońce, postanowił wyruszyć w świat.

– Idź – zahuczał wiatr – a pamiętaj o tym, co mówiły chmury.

– Idź – powiedziała góra, która była bardzo stara i bardzo mądra. – Ale bądź dobry i pożyteczny. Kochaj kwiaty, drzewa i ludzi. A oni będą także ciebie kochali.

I popłynął obłoczek w dal.

Kiedy przelatywał nad lasem, usłyszał żaloszny szept. To szumiały drzewa:

– Obłoczku! Obłoczku miły, pokrop nas. Liście nasze zwiędły, korzenie nasze usychają... Zginiemy, jeśli nam nie pomożesz.

Pożałował obłoczek lasu. Spuścił rześisty deszcz. Napoił drzewa, ożywił zwiędłe liście i lekki, radosny, chociaż trochę mniejszy, powędrował dalej.

A gdy przelatywał nad łąką, kwiaty i trawy wołały do niego:

– Z utęsknieniem czekaliśmy na ciebie! Nie zapominaj, obłoczku, o nas!

Daj nam pić!

I obłoczek pokropił łąki, aż zazieleniły się i zapachniały świeżością. A on, jeszcze mniejszy, niż był poprzednio, dalej popłynął po niebie. I bardzo był z siebie dumny. Chociaż wcale przecież nie błyskał piorunami ani nie sypał gradem.

Na polu właśnie siano zboże. Kiedy ludzie ujrzeli obłoczek, zawołali radośnie:

– Ach, jakże się cieszymy! Zaraz pewnie spadnie deszcz! Ziarna, gdy dostaną wody, pięknie nam zakiełkują! Będziemy mieć dużo, dużo chleba!

Czyż mógł obłoczek odmówić ludziom, kiedy go tak pięknie witali?

Spłynął równiutkim, rześistym deszczem na spragnione pola. Nasycił wilgocią glebę. Wykiełkowały ziarna, wystrzeliły zielonymi źdźbłami.

Ale co stało się z obłoczkiem? Stawał się coraz mniejszy i mniejszy... aż zupełnie znikł.

Czyżby zginął bez śladu? Nie! Nie zginął!

Można go znaleźć w liściach drzew.

W zielonej trawie na łące. W pachnących koronach kwiatów. W kłosach zboża...

i w kromce chleba, którą wam mama na śniadanie ze świeżego bochenka ukroi.

1. Opowiedzcie, jakie przygody przeżył obłoczek w czasie wędrówki po świecie.
2. Zastanówcie się, kiedy deszcz jest potrzebny.
3. Porozmawiajcie w klasie o tym, co to jest prośba i czy każdą prośbę trzeba spełnić.

1. Nalejcie tyle samo wody na talerz i do szklanki. Sprawdźcie, po jakim czasie woda zniknie. Z którego naczynia woda zniknie szybciej? Jak myślicie, dlaczego? Co się stało z wodą?

Woda wyparowała, czyli zamieniła się w parę wodną.

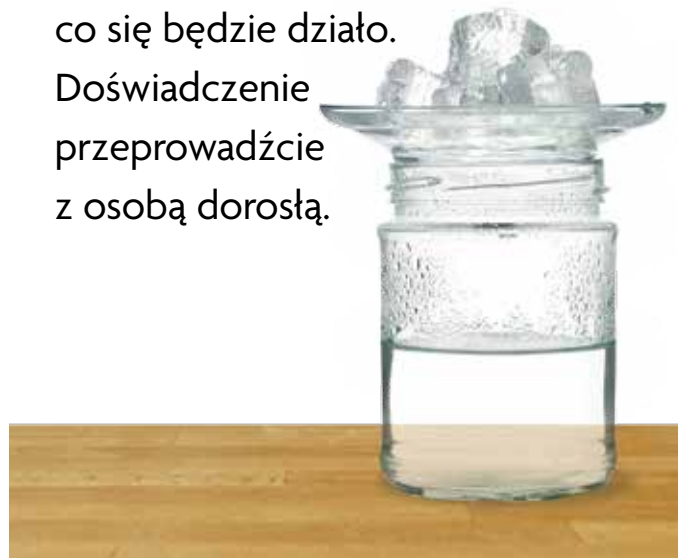

2. Wyjmijcie z lodówki schłodzoną butelkę. Po pewnym czasie zauważycie, że na jej ściankach pojawiają się krople wody. Skąd one się wzięły?

W otaczającym nas powietrzu znajduje się woda w postaci pary. Gdy para zetknie się z zimną powierzchnią butelki, zamieni się w krople wody.

3. Przygotujcie słoik z gorącą wodą. Przykryjcie go spodkiem z kostkami lodu. Obserwujcie, co się będzie działo. Doświadczenie przeprowadźcie z osobą dorosłą.

4. Zróbcie miniszklarnię w słoiku. Podlećcie roślinę i zamknijcie słoik zakrętką. Sprawdźcie, co się stanie po dwóch godzinach.

5. Żaneta i Darek powiesili na sznurku mokre ubranka dla lalek. Żaneta zawiesiła ubranka obok włączonego wentylatora. Które ubranka wyschły szybciej? Jak myślicie, dlaczego?

6. Przyjrzyjcie się ilustracji pokazującej, jak woda krąży w przyrodzie. Zastanówcie się, jak powstają chmury, z których potem pada deszcz. Dowiedzcie się, w jakich postaciach występuje woda.

Rok ma
12 miesięcy.

1. Zapiszcie nazwy kolejnych miesięcy i je ponumerujcie.

2. Których nazw miesięcy brakuje?

styczeń	?	marzec	?	?	czerwiec
?	?	wrzesień	?	listopad	grudzień

3. Dzieci z klasy 1a zadawały sobie zagadki o miesiącach. Rozwiążcie je. Ułóżcie podobne zagadki.

Jest pierwszym miesiącem roku.

Ma najmniej liter w nazwie.

4. Patryk urodził się w lutym, a Ula w czerwcu tego samego roku. Kto jest starszy?
5. Rok kalendarzowy zaczyna się 1 stycznia, a teraz jest ostatni dzień maja. Ile miesięcy upłynęło od początku roku?
6. Jakie liczby powinny się znaleźć w miejscach znaków zapytania? Sprawdźcie w kalendarzu.

STYCZEŃ ? NOWY ROK	MAJ ? DZIEŃ MATKI	CZERWIEC ? DZIEŃ DZIECKA	CZERWIEC ? DZIEŃ OJCA
--------------------------	-------------------------	--------------------------------	-----------------------------

7. Iwona, Miła i ich rodzice byli wczoraj w zoo. Postanowili pójść tam jeszcze raz w czasie tegorocznych wakacji. W których miesiącach mogą ponownie wybrać się do zoo?

Zagadki

Gdy się złości, łamie drzewa
i po niebie chmury gna.
Kiedy w dobrym jest humorze,
to w zielone z liśćmi gra.

Błyski, pioruny,
rzęsiста ulewa.
Jak się nazywa
to trzęsienie nieba?

Konstanty Ildefons Gałczyński

Spływają krople z ula.
Woda z jabłoni kapie.
Hej, deszcz po polach hula,
bo nie ma żadnych zmartwień.

Błyska się. Piorun broi.
Lasowi moknie broda.
O, przyjaciele moi,
jutro znowu pogoda.

fragment „Kroniki olsztyńskiej”

Płacze chmura, płacze,
przestać płakać nie chce.
Jak te łzy nazwiemy?
Oczywiście...

Zobaczyć ją możesz
wysoko na niebie.
Ile ma kolorów?
Czy na pewno siedem?

1. O jakiej pogodzie opowiada wiersz?
2. Dlaczego burza jest niebezpieczna? Jak należy postępować w czasie burzy?
3. Jaką pogodę lubicie latem, a jaką zimą? Namalujcie obrazki, a potem wspólnie je obejrzyjcie.
4. Rozwiążcie zagadki. Pobawcie się w układanie zagadek o pogodzie.

- Jak zrobić wiatraczek?

INSTYTUT LOGICZNEGO MYŚLENIA

1. Jakie liczby należy wpisać zamiast znaków zapytania, żeby powstał kwadrat magiczny, w którym wynik dodawania będzie zawsze wynosił 15?

2	?	6
9	5	?
?	3	8

2. Co należy wstawić zamiast znaków zapytania? Obliczcie.

15	-	?	=	5
+		+		+
1	-	1	=	?
=		=		=
16	-	11	=	5

4. Pod każdym trójkątem ukryta się liczba 5. Jakie liczby ukryły się pod innymi figurami?

$$\begin{aligned} \triangle + \triangle + \bullet &= 14 \\ \square + \bullet &= 10 \\ \square + \bullet + \square + \bullet &= 20 \end{aligned}$$

3. Na kartonikach zapiszcie liczby od 1 do 4. Ułóżcie z nich numery rejestracyjne 6 samochodów tak, aby każdy numer rejestracyjny był inny.

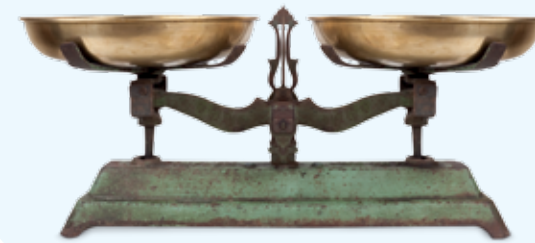
5. Tata Maćka ma czterech synów. Trzej z nich to Antek, Janek i Olek. Jak ma na imię czwarty syn?

INSTYTUT MIAR I WAG

1. Oszacujcie, a potem zmierzcie długość swoich stóp i dłoni. Porównajcie wyniki.

3. Powiedzcie, co więcej waży: kilogram kamieni czy kilogram cukierków?

4. Sprawdźcie za pomocą wagi, które przedmioty w klasie ważą od 1 do 5 kg. Ułóżcie listę tych przedmiotów.

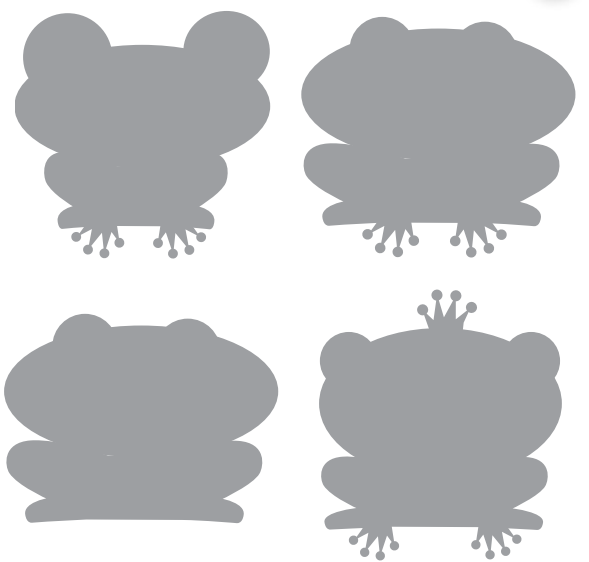
5. Przygotujcie pracę plastyczną na temat „Co jest lekkie, a co ciężkie?”

2. Zaplanujcie podwieczorek dla 6 osób. Macie do dyspozycji 20 zł. Możecie kupić owoce, napoje i słodczyce.

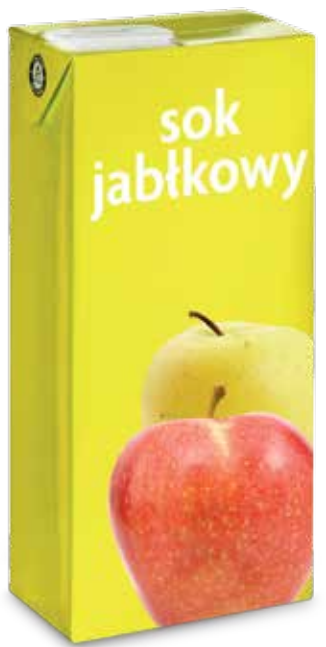

INSTYTUT Kształtów

1. Znajdźcie właściwy cień żaby.

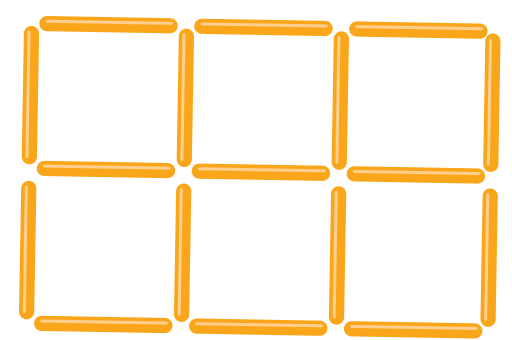
2. Ile ścianek ma pudełko po soku?

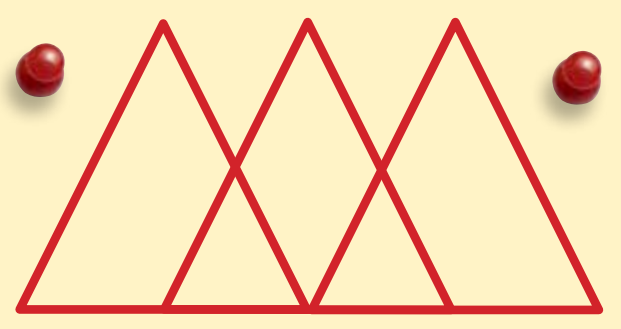
3. Ułóżcie z patyczków swoje imiona, tak jak zrobiła to Zuzia. Porównajcie w parach, kto wykorzystał więcej patyczków.

4. Usuńcie 3 patyczki tak, aby zostały 4 kwadraty.

5. Ile jest trójkątów?

INSTYTUT CZASU I POGODY

1. Co na rysunkach nie pasuje do przedstawionych pór roku?

2. Ustawcie się kolejno według dat urodzin. Kto jest najstarszy, a kto najmłodszy?

3. Karol poszedł do kolegi, gdy zegar wskazywał godzinę 9.00. Wrócił do domu, gdy na zegarze była godzina 11.00. Ile godzin nie było Karola w domu?

4. Obejrzyjcie różne kalendarze. Sprawdźcie, ile niedziel jest w czerwcu.

5. Ułóżcie i rozwiążcie zadanie z wykorzystaniem zegara.

Smoki na wakacjach

Nie wysyłacie
sobie pozdrowień?
To są takie wyrazy sympatii,
które możemy przesłać komuś,
kto jest daleko.

A jak wyglądają
pozdrowienia?

1. Dokąd smoki wybrały się na wakacje?
2. Czy można powiedzieć, że mieszkańcy Zielonej Planety dbają o nią? Co o tym świadczy?
3. Na jaką bajkową planetę chcielibyście się wybrać? Namalujcie ją lub wykonajcie jej makietę z dowolnych materiałów.
4. Dlaczego przesyłamy pozdrowienia z wakacji? Jak możemy to zrobić?

Natalia Usenko

Wakacje

Ten dzień niezwykle jest, bo ostatni!
 Od jutra pusto już będzie w szatni.
 Pytacie czemu?
 Jak to?! Nie wiecie?
 Po nim wakacje zaczną się przecież!

Jakie? Zielone!
 Morzem pachnące...
 Przyniosą tęczę, przygody, słońce,
 noce w namiocie,
 turlanie w trawie.
 Nowych przyjaciół.
 Kijanki w stawie!

Dzieciaki już się tłoczą przed drzwiami
 i każdy kwiaty dał pani Ani.
 Pani im pięknie dziękuje za to.

A na podwórku czeka już... LATO!

1. Dokończcie zdania w taki sposób, żeby były wskazówkami, jak bezpiecznie spędzić wakacje: „Kiedy przebywam na słońcu, pamiętam o...”, „Kąpię się tylko...”, „Kiedy jestem w lesie...”.
2. Zastanówcie się, co to znaczy „szanować przyrodę”.
3. O czym jeszcze należy pamiętać w czasie wakacyjnych zabaw i podróży?

DO ZOBACZENIA W DRUGIEJ KLASIE

Autorki: **Maria Lorek, Barbara Ochmańska, Lidia Wollman**

Konsultantki: merytoryczno-dydaktyczne – **dr hab. Eugenia Rostańska, mgr Eleonora Nieurzyła;**
matematyczna – **mgr Agata Ludwa**

Recenzenci:

recenzja merytoryczno-dydaktyczna i polonistyczna – **dr hab. Małgorzata Żyto, prof. UW;**
matematyczna – **mgr Iwona Leśniewska;** przyrodnicza – **dr Marek Piotrowski;** językowa – **prof. dr hab. Jerzy Podracki;**
ds. bezpieczeństwa – **dr Bogumiła Bogacka-Osińska;** ds. równościowych – **dr Iwona Chmura-Rutkowska**

Redakcja merytoryczna: **Magdalena Chlebowska, Teresa Nowak**

Redakcja językowa: **Monika Niewielska**

Dyrektor artystyczny, koncepcja graficzna: **Artur Matulaniec**

Grafik, projekt okładki: **Katarzyna Trzeszczkowska,** grafik: **Katarzyna Mickiewicz**

Teksty literackie: **Wiera Badalska, Justyna Bednarek, Anna Bernat, Wanda Chotomska, Agnieszka Frączek,**
Konstanty Ildefons Gałczyński, Anna Onichimowska, Natalia Usenko, Edmund Wasilewski, Józef Wybicki

Fotoedycja, produkcja sesji: **Maciej Marcinek**

Rekwizyty: **Beata Stachańczyk**

Skład i łamanie: **Olga Latuszkiewicz, Jarosław Pawłowski**

Redakcja techniczna: **Maria Kaszkowiak**

Korekta: **Ewa Grzona**

Redaktor prowadząca: **Agnieszka Lesiak**

Wydanie I, 2014

Wydawca: **Ministerstwo Edukacji Narodowej**

Warunki korzystania z podręcznika: **www.naszelementarz.men.gov.pl**

Druk: **Centrum Usług Wspólnych, 02-903 Warszawa, ul. Powsińska 69/71**

Materiały na licencji Creative Commons – Uznanie Autorstwa 3.0 Polska (szczegóły www.naszelementarz.men.gov.pl):

Teksty: Wiera Badalska, Justyna Bednarek, Anna Bernat, Agnieszka Frączek, Konstanty Ildefons Gałczyński, Anna Onichimowska, Natalia Usenko

Ilustratorzy: **Mariusz Arczewski** – s. 72–75; **Magdalena Babińska** – s. 18–19, 25, 34, 35, 50–51, 63, 64, 71, 76–77; **Marta Drapiewska** – I okładka, strona tytułowa, s. 31, 36–37, 65, 78–79; **Alicja Gapińska** – s. 40–41, 60–61, 66–67; **Elżbieta Kidacka** – s. 44–45, 56–57; **Daniel Rudnicki** – s. 4–5, 13, 15, 23, 29, 42; **Beata Stachańczyk** – s. 56; **Tanasiewicz Studio** – s. 26–27; **Katarzyna Trzeszczkowska** – s. 8, 9, 14, 24, 32–33, 38, 39, 43, 55, 68, 69, 70, 71; **Lidia Wollman** – s. 50.

Fotograficy i fotografie: **Jarosław Pawłowski** – s. 15 (2, Kraków), s. 17 (3, Warszawa), s. 20 (11, Warszawa), s. 21 (dorożka), s. 28 (7, samochodziki), s. 54 (łaka); **Piłat/Sobociński** – s. 6 (kokarda narodowa), s. 7 (dzieci), s. 8 (dziewczynka), s. 9 (dłoń, dziewczynka), s. 11 (krakowiak i krakowianka), s. 14 (dziewczynka, chłopiec), s. 24 (dziewczynka, chłopiec), s. 25 (pierniczki), s. 26 (łódka), s. 38 (chłopiec, fasolki), s. 39 (jogurt, pączek, jabłko), s. 44 (szkatulka), s. 46 (chłopiec, ołówki), s. 47 (sklepek), s. 48 (doświadczenia), s. 49 (doświadczenia), s. 52–53 (dziewczynka, chłopiec), s. 58–59 (dziewczynka, chłopiec), s. 62–63 (doświadczenia), s. 64 (chłopiec), s. 67 (doświadczenia), s. 69 (jogurt, woda, sok), s. 70 (sok); <http://histmag.org/Z-Orlem-Bialym-poprzez-wieki.-Cz.-3-W-epoce-Jagiellonow-i-krolow-elekcyjnych-8267> (godło Polski, drugie od lewej) – s. 4.

Rekwizyty: **Beata Stachańczyk** – s. 6, 26, 44, 56, 63, 67.

Materiały poza licencją Creative Commons – Uznanie Autorstwa 3.0 Polska (szczegóły www.naszelementarz.men.gov.pl):

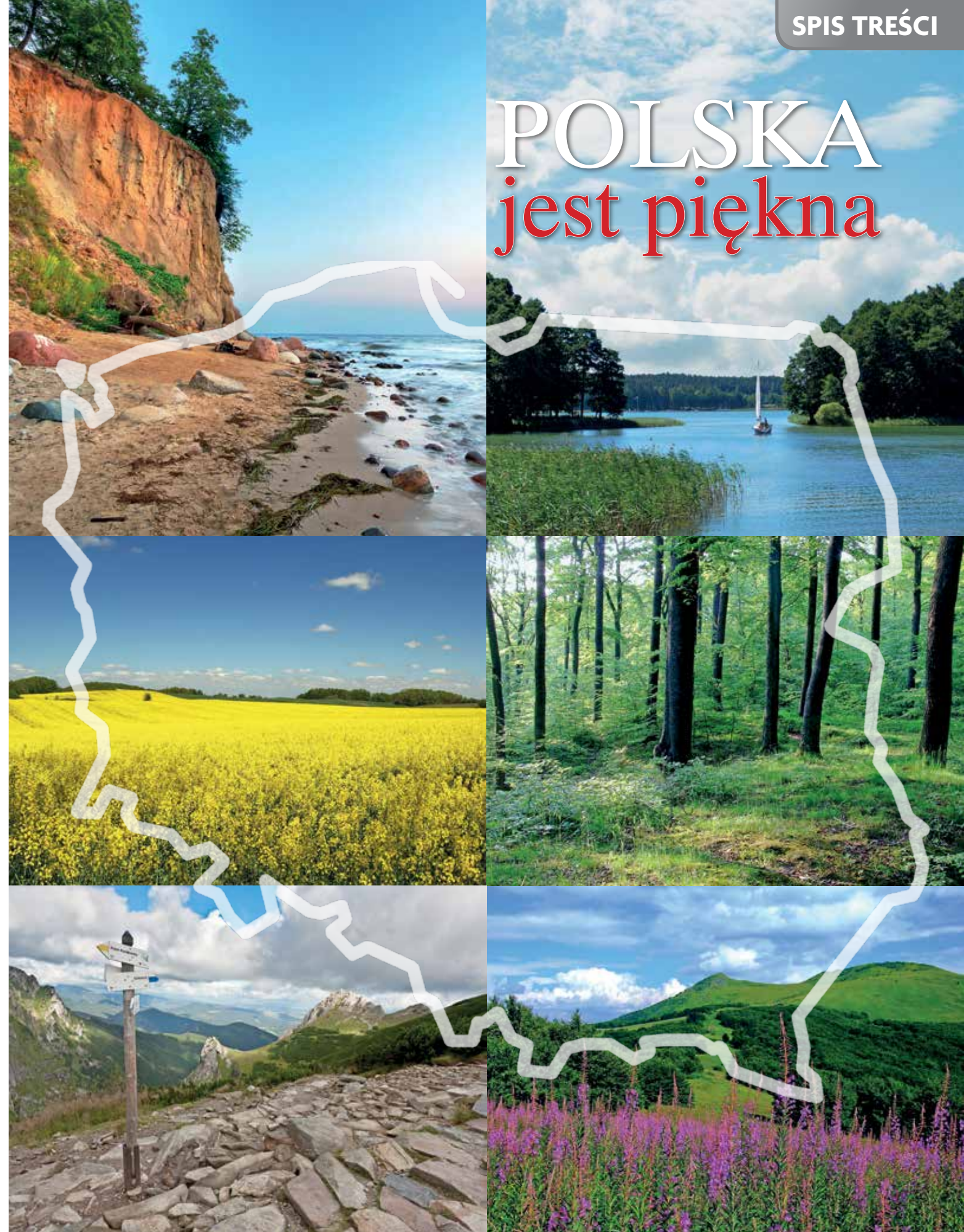
Teksty: Wanda Chotomska – opowiadanie „Legenda o Warszawie i Sawie” oraz wiersz „Dzieci stawiają pomnik” można nieodpłatnie publikować przez 10 lat od dnia 18 sierpnia 2014 r. (szczegóły www.naszelementarz.men.gov.pl).

Zdjęcia i agencje fotograficzne: Bastianow – http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Coat_of_Arms_of_the_Polish_Crown.svg (godło Polski, pierwsze od lewej) – na licencji Creative Commons – Uznanie Autorstwa – Na tych samych warunkach 2.5 Polska; http://pl.iirp.wikia.com/wiki/Plik:461px-Coat_of_arms_of_Poland2_1919-1927.svg.png (godło Polski, trzecie od lewej) – na licencji Creative Commons – Uznanie Autorstwa – Na tych samych warunkach 2.5 Polska – s. 4; Marcel Braendli/Photogenica (flaga Polski), Photogenica (maszt) – s. 6; Photogenica (rzeka) – s. 10–11; Photogenica (Wawel) – s. 12; Photogenica (2, tulipany), Eldad Carin/Photogenica (nakrętki), Photogenica (karteczki) – s. 14; Solomakhin Sergey sasol@mail.ru/Photogenica (zabawka), Photogenica (metki) – s. 15; Photogenica (Warszawa) – s. 16–17; Photogenica (Łazienki), Elena Elisseeva/Photogenica (łabędzie), Photogenica (łabędzie), Siloto/Photogenica (kaczka) – s. 20; Photogenica (rama) – s. 21; Marek Ślusarczyk/Photogenica – s. 22; Eldad Carin/Photogenica (nakrętki), Photogenica (karteczki) – s. 24; Nickolay Khoroshkov/Photogenica – s. 28; Photogenica (pileczki) – s. 32; Photogenica (truskawki) – s. 39; Photogenica (11, łąka, biedronka), Eric Isselee/Photogenica (ważka), Catalin Petolea/Photogenica (kwiatek), Robert Biedermann/Photogenica (kwiatek), Mexrix/Photogenica (gleba), Pan Xunbin (Defun)/Photogenica (mrówka), Alexandr Pakhnyushchy/Photogenica (pszczoła), Tatiana Volgutova/Photogenica (kwiatek), Givaga/Photogenica (kwiatek), Tamara Kulikova (kwiatek), Alexander M. Evgin/Photogenica (motyl), Galyna Andrushko/Photogenica (łaka), Supertrooper/Photogenica (kwiaty) – s. 52–53; Photogenica (2, motyl, biedronka, pszczoła, miód) – s. 54; Photogenica (miód), Elena Schweitzer/Photogenica – s. 55; Photogenica (jabłko) – s. 58; Photogenica (rower, księżyc, książka, latawiec, farby, szachy, piłka, kartoniki) – s. 58–59; Photogenica (samochód, dachówka) – s. 68; Vicente Barcelo Varona/Photogenica (waga), Ruth Black/Photogenica (ciastko), Yiaf/Photogenica (jabłko), Photogenica (czokolada, truskawki, pączek) – s. 69; Photogenica (dachówka, karteczki) – s. 70; Photogenica (dachówka) – s. 71; III okładka – Michał Marcol/Photogenica, Bogdan Wańkowicz/Photogenica, Alexander Ishchenko/Photogenica, Photogenica (3).

Zdjęcia agencji fotograficznych można nieodpłatnie publikować m.in. do użytku edukacyjnego i promocyjnego (szczegóły www.naszelementarz.men.gov.pl).

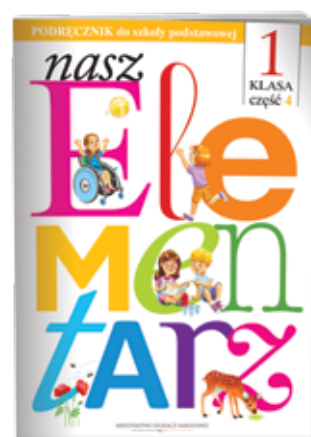
Zdjęcia monet i banknotów dzięki uprzejmości Narodowego Banku Polskiego. Zdjęcie godła Polski na s. 4, 7, tekst hymnu Rzeczypospolitej Polskiej „Mazurek Dąbrowskiego” autorstwa Józefa Wybickiego – ogólnie dostępne, tekst „Płynie Wisła, płynie” autorstwa Edmunda Wasilewskiego – ogólnie dostępny (szczegóły www.naszelementarz.men.gov.pl).

„Nasz elementarz. Podręcznik do szkoły podstawowej. Klasa 1. Część 4” został dopuszczony do użytku szkolnego (art. 22c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Rok dopuszczenia: 2014

POLSKA jest piękna

„Nasz elementarz.
Podręcznik do szkoły podstawowej. Klasa 1.”
składa się z czterech części:

Warszawa 2014
ISBN 978-83-64735-00-4 (całość)
ISBN 978-83-64735-06-6 (część 4)

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

